

Sygn. akt III U 429/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 marca 2013r.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce Wydział III

w składzie:

Przewodnicząca: SSO Bożena Bielska

Protokolant: sekretarz sądowy Emilia Kowalczyk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 25 marca 2013r. w O.

sprawy z odwołania K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 31 stycznia 2013 r. **nr** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

K. W. wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P. z dnia 31.01.2013r., nr EN (...), odmawiającej mu prawa do emerytury wskazując, że organ rentowy do pracy w szczególnych warunkach niesłusznie nie zaliczył mu okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w O. od 25.02.1974r. do 22.11.1994r. oraz w zakładzie (...) S.A. K. od 1.07.1970r. do 20.04.1970r. i od 03.05.1973r. do 16.02.1974r.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu wskazał, że odwołujący na dzień 01.01.1999r. wykazał okres pracy wynoszący łącznie 27 lat, 6 miesięcy i 17 dni okresów składkowych i uzupełniających, nie wykazał jednak 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy wskazał również, że do stażu pracy w szczególnych warunkach nie zaliczono okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w O. od 25.02.1974r. do 22.11.1994r., ponieważ odwołujący nie złożył za ten okres świadectwa pracy w szczególnych warunkach oraz okresów zatrudnienia w zakładzie (...) S.A. K. od 1.07.1970r. do 20.04.1970r. i od 03.05.1973r. do 16.02.1974r., gdyż za te okresy przedłożono tylko kopię świadectw pracy w szczególnych warunkach.

Biorąc powyższe pod uwagę organ rentowy stwierdził, że K. W. nie spełnia przesłanek do nabycia prawa do emerytury, dlatego zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

K. W. w dniu 08.01.2013r. złożył w ZUS wniosek o ustalenie uprawnień do wcześniejszej emerytury.

Po jego rozpoznaniu ZUS w dniu 31.01.2013r. wydał zaskarżoną decyzję, w której odmówił mu prawa do emerytury wskazując, że odwołujący na dzień 1.01.1999r. nie udowodnił wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Z akt ZUS wynika, że organ rentowy uznał za udowodniony na dzień 01.01.1999r. ogólny okres pracy wynoszący 27 lat, 6 miesięcy i 17 dni okresów składkowych i nieskładkowych, nie uwzględnił mu natomiast żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Zdaniem Sądu odwołanie K. W. od decyzji ZUS z 31.01.2013r. nie jest zasadne.

Ponieważ odwołujący urodził się w dniu (...) zatem podstawą ubiegania się przez niego o prawo do emerytury jest art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w zw. z § 4 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zgodnie z tymi przepisami prawo do emerytury przysługuje ubezpieczonemu urodzonemu po 01.01.1949r., jeżeli:

- osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn,
- nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego lub złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE, za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa,
- w dniu wejścia w życie przepisów ustawy emerytalnej, tj. 01.01.1999r., udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 dla mężczyzn i okres zatrudnienia w szczególnych warunkach co najmniej 15 lat.

Według przepisu § 2 ust. 1 w/w Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w Rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z akt ZUS wynika, że K. W. osiągnął wymagany wiek 60 lat oraz na dzień 01.01.1999r. udokumentował wymagany ogólny staż pracy i nie jest członkiem OFE.

Przedmiotem sporu było natomiast ustalenie, czy posiada on wymagany okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w O. od 25.02.1974r. do 22.11.1994r. oraz zakładzie (...) S.A. K. od 1.07.1970r. do 20.04.1970r. i od 03.05.1973r. do 16.02.1974r.

Ponieważ rozstrzygnięcie w sprawie zależało w praktyce od zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach okresu zatrudnienia w (...), Sąd prowadził postępowanie dowodowe tylko w zakresie tego zakładu pracy.

Na okoliczność zatrudnienia w (...) w O. odwołujący nie złożył świadectwa pracy w szczególnych warunkach, a jedynie świadectwo ogólne, wystawione w dniu 22.11.1994r. przez następcę prawnego jego pracodawcy, tj. Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w O.. Świadectwo to wskazuje, że w okresie od 25.02.1974r. do 22.11.1994r. odwołujący był zatrudniony na stanowisku mechanika gwarancyjnego, elektromontera i elektryka.

K. W. wywodził, że zarówno na stanowisku mechanika gwarancyjnego, elektromontera i elektryka wykonywał te same czynności.

W celu oceny, czy czynności wykonywane przez K. W. mogą być zaliczone do pracy w szczególnych warunkach, Sąd przesłuchał odwołującego oraz świadków: K. B. i S. N..

K. W. zeznał, że (...) podlegał pod resort rolnictwa a w zakładzie tym były 3 działy: dział produkcji, dział remontów i wydział instalacyjno-montażowy, a on po zatrudnieniu zaczął pracować na stanowisku mechanika gwarancyjnego na wydziale instalacyjno-montażowym, w skład którego wchodziłi ślusarze, hydraulicy, spawacze i on jako mechanik gwarancyjny. Z jego zeznań wynika, że pracownicy tego wydziału, w tym on, wykonywali usługi na potrzeby rolników i PGR-ów: remonty oraz wykonywali na ich rzecz budowy, polegające na wykonywaniu instalacji wodno-kanalizacyjnych, budowie magazynów zbożowych, silosów, itp.

Odwołujący precyzując wykonywane przez siebie czynności zeznał, że na budowach wykonywał czynności dotyczące instalacji elektrycznej oraz podłączał urządzenia instalowane przez ślusarzy, hydraulików i spawaczy, tj. hydrofony, młynki, dojarki i inne urządzenia potrzebne rolnikom. Odwołujący wskazał, że podłączenie to polegało na pociągnięciu przewodu elektrycznego od „siły” do tego urządzenia, tj. przeprowadzeniu kabla. Dodał, że na budowach prowadzonych przez jego wydział musiał też uruchamiać urządzenia wykorzystywane w czasie budowy jak np. spawarki, piły, wiertarki, zaś wykonywane wówczas czynności polegały na wydłużaniu przewodów elektrycznych przez ich łączenie, nadto wymieniał wtyczki i podłączał kable do rozdzielni. Z zeznań odwołującego wynika też, że nie wykonywał czynności dotyczących samych rozdzielni, gdyż na budowach używano rozdzielni przenośnych, a po zakończeniu budowy taką rozdzielnię zabierano.

K. W. zeznał również, iż przez okres 2 lat pracował na dziale produkcji jako elektryk na produkcji przy wykonywaniu instalacji elektrycznych do kontenerów, które były używane potem jako sklepy na ul. (...) w W.. W (...) wykonywano w całości kontenery, a on robił instalację elektryczną, tj. gniazdka i oświetlenie, kładł przewody elektryczne. Odwołujący przyznał również, że pracował także na produkcji jako elektryk i naprawiał awarie części elektrycznych urządzeń używanych do produkcji, przede wszystkim spawarki i gilotyny.

Świadek K. B. pracował w (...) w latach 1968-1993 w charakterze kierownika produkcji, następnie przez 2-3 lata na stanowisku szefa produkcji, a potem ponownie na stanowisku kierownika produkcji. Pytany o odwołującego zeznał, że K. W. był elektrykiem i na wydziale instalacyjno-montażowym robił czynności polegające na świadczeniu usług u rolników, tj. dokonywał napraw urządzeń elektrycznych, np.: dojarek, suszarek, chłodni, pomp, gdyż (...) prowadził naprawy serwisowe, które dawniej były nazywane naprawami gwarancyjnymi. Z zeznań świadka wynika też, iż (...) prowadził budowy na terenie byłego województwa (...) i odwołujący podłączał używane tam urządzenia elektryczne, a po zakończeniu budowy, ponieważ (...) prowadził naprawy gwarancyjne, odwołujący jeździł je naprawiać i naprawiał różnego rodzaju silniki elektryczne do napędu np. dmuchaw.

Z zeznań świadka wynika nadto, że w okresie, gdy (...) robił pawilony handlowe w postaci kontenerów na ul. (...) w W., odwołujący wykonywał instalację oświetleniową w tych kontenerach, nadto odwołujący wykonywał czynności w dziale remontów i naprawiał używane tam wiertarki i spawarki, pomagał również przy czynnościach napraw części elektrycznych urządzeń używanych w toku produkcji w (...), tj. spawarek, wiertarek, tokarek, szlifierek i innych urządzeń, które wymagały do swojej pracy prądu.

Świadek S. N. pracował w (...) od 1989r. do 1992r. jako mechanik na warsztacie przy naprawie ciągników rolniczych. Pytany o K. W. zeznał, że odwołujący pracował przy montażu i naprawach gwarancyjnych urządzeń zakupywanych przez rolników, np. silników elektrycznych, agregatów dojarkowych, parników elektrycznych, hydroforów do wody i naprawiał te urządzenia, gdy się zepsuły.

Sąd dał wiarę w/w zeznaniom odwołującego i świadków, gdyż są one zgodne ze sobą i wzajemnie się potwierdzają i uzupełniają.

Z zeznań tych wynika, że K. W. w (...) w O. nie świadczył pracy w szczególnych warunkach.

Podkreślić trzeba, że katalog prac w szczególnych warunkach jest zawarty w załącznikach do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W świetle przepisów wykazu A i B, stanowiących załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r., wyodrębnienie prac ma charakter stanowiskowo-branżowy. Pod pozycjami zamieszczonymi w kolejnych działach wykazów wymieniono konkretne stanowiska przypisane danym branżom, uznając je za prace w szczególnych warunkach uprawniające do niższego wieku emerytalnego. Sposób kwalifikacji prawnej tych prac nie jest dziełem przypadku, gdyż specyfika poszczególnych gałęzi przemysłu determinuje charakter świadczonych w nich prac i warunki, w jakich są one wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia.

Z zeznań samego odwołującego i świadków wynika jednoznacznie, że Państwowy Ośrodek (...) w O. był zakładem świadczącym usługi dla rolnictwa i podlegał pod resort rolnictwa.

Stanowiska pracy zaliczane do pracy w szczególnych warunkach w rolnictwie zostały określone w Dziale X Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze i nie ma tam takich prac, jakie wykonywał odwołujący.

K. W. wywodził, że skoro pracował przy instalacjach elektrycznych, to wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Wywodził więc, że wykonywał pracę wskazaną w Dziale II w/w Rozporządzenia.

Wskazać jednak trzeba, że Dział II Wykazu A Rozporządzenia RM z 7.02.1983r. „Energetyka” obejmuje prace w energetyce, natomiast (...), w którym pracował odwołujący, nie mieści się w katalogu działu energetyka, który dotyczy wyłącznie zakładów zajmujących się bezpośrednio wytwarzaniem, przesyłaniem energii elektrycznej i ciepłej.

Zgodnie z wykazem A Dział II prace w szczególnych warunkach w energetyce to - prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Energetyka to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej oraz ciepłej i dostarczaniem jej odbiorcom.

W ocenie Sądu nie jest uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w „energetyce” wszystkich prac związanych z eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektrycznych. Wówczas wykonywanie tak szeroko rozumianego rodzaju prac czyniłoby bezprzedmiotowymi granice pojęcia „energetyka” z działu II i przenosiłoby wcześniejsze uprawnienia emerytalne na różnorodne roboty elektryczne nienależące do „energetyki”. W samej „energetyce” nie chodzi o wszelkie roboty elektryczne, lecz tylko wskazane w dziale II (literalnie) prace przy wytwarzaniu i przesyłaniu energii elektrycznej i ciepłej oraz przy montażu, remoncie i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych i ciepłych. Stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wydanym w dniu 16 czerwca 2009r. wyroku I UK 24/09 wskazując, że nie jest uzasadnione zaliczanie do prac szkodliwych w „energetyce”, w rozumieniu Rozporządzenia z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, wszystkich prac związanych z montowaniem oraz eksploatacją wszelkich instalacji i urządzeń elektroenergetycznych.

Z zeznań K. W. oraz świadków K. B. i S. N. wynika, że odwołujący w spornym okresie wykonywał czynności polegające na naprawie i konserwacji maszyn i urządzeń używanych przez rolników indywidualnych oraz w PGR-ach, podłączał urządzenia używane na budowach prowadzonych przez (...) oraz naprawiał urządzenia używane do produkcji w halach produkcyjnych (...). Jego czynności dotyczyły wprawdzie instalacji elektrycznych i części elektrycznych urządzeń, lecz to nie to samo co prace szczególne w „energetyce”, gdyż jego czynności nie zmierzały do wytwarzania i przesyłania energii. To samo stwierdzenie należy odnieść do czynności odwołującego polegających na wykonywaniu instalacji elektrycznych do kontenerów, które były używane potem jako sklepy na ul. (...) w W..

Wskazać należy, że energetyka to gałąź przemysłu zajmująca się wytwarzaniem (przetwarzaniem) energii elektrycznej i dostarczaniem jej odbiorcom. Wobec powyższego do energetyki zaliczane są tylko takie prace, które mają na celu wytworzenie i dostarczenie energii elektrycznej, w tym dotyczące montażu, remontów i eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych, tj. służących do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej.

Mając na uwadze całokształt w/w okoliczności Sąd uznał, że spornego okresu zatrudnienia w (...) nie można zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach, dlatego odwołujący nie spełnia warunku posiadania 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach.

Odwołanie K. W. od zaskarżonej decyzji ZUS z dnia 31.01.2013r. jest wobec tego niezasadne i dlatego na podstawie art. 477¹⁴§1 kpc zostało oddalone.